

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96504](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96504)

Ab episcopo
Ant. Antonius pater Hannibalis, ut proximior agna-
tus admitti non deberet, quia esset exclusus, & ius pe-
tendi reuocatum post obitum filij sui sibi non cōpetere-
ret. per ea cum ibi not. per Bal. & doct. oēs in c. 1. de
iure de iure. C. ad Tertull. tñ ex quo dictus D. He-
ctor nullus in illis sibi cōpetit, tam ex inuictura
facta D. Elisia de anno. 15 13. quā ex inuictura fa-
cta d. Elisia de anno. 15 14. post mortē dicti Hānibalis, ue-
luti supra clarissime demonstratum fuit, & Antonius
ipse semper ad ius mortis eius filij ultimi emphyteotae
fuit, ut emphyteota ab episcopo recognitus recipien-
do singulis annis cōsuetū canonē, fuitq; & est in pos-
sessione dictorū bonorū, & donationē à D. Elisia de
illis, & de obitu iuribus, quae ipsa habebat, habuit, cu-
ius uigore, & cuiuslibet alterius iuris episcop' ipsū
Antoniu de dictis bonis inuestiuit, sequitur ex his, q' An-
tonius est cōspiciendus dicto D. Hectori nullus ius, in
est habēti, cui pater Antonius dicere pōt, quoad te
liberas edes habeo, iuxta l. loci corpus. §. cōpetit. in fi.
uer. ff. si seru. vend. & l. res alienas. C. de rei uēdi. cum
similib. Valde possit t' pro rōtione corū, quae habē-
tur in d. c. 1. in d. anthen. defuncto. quae multū fa-
ueret contra Antonii patrē, qui post mortē filij
ad pōt in iure, seu emphyteosi ecclesiā succedere,
et hoc ueni est, & pcedit, qñ iure successione, ut hae-
res admitti uellet, & ita p'dicta pcedant, & loquatur,
per textum d. c. 1. locus si nō ut hares, nec ut successor,
sed ut agnatus, & iure agnationis, ad nota. in d. §. per-
mittit. & per Dec. in d. cōf. 13 1. cū similib. supra alle-
gatis, & ite suadet ex iis, quae doc. cōiter uolunt in
d. l. m. & Tino. & Dec. in d. cōf. dicētes, q' agna-
tus proximior debet renouari, etiam si non sit hares,
& de iure agnationis, & non successione inuestiri de-
bet. in d. c. 1. & Bal. & alii ibi, & in d. anthen. de
functo. loquitur, quādo pater iure successione, & sic
ut hares, & sequenter ex alio capite uellet admitti.
Ex quibus omnibus ad fauorē dicti Antonij laudan-
dum est, & ipsam à petitis pro parte praefati domini
Hectoris solui debere concludo. Laus Deo.

SYMMAE.

1. Emphyteosis concessa pro se, & filiis, et liberis suis, & suc-
cessoribus, quod conductor non possit illam alicui pro
loco reuocare non potest de iure, nisi ad descendentes ipsius
transire, & non ad extraneos heredes transire.
2. Etiam si propter illud uerbum successor sit ad extraneos quosq;
hæredes, & non. 4.
3. Ad emphyteosis concessam pro se, filiis, et hæredibus non
admittuntur filij, & descendentes, nisi etiam sint hæredes.
4. Emphyteosis concessa pro se, & heredibus, & quibuscum-
que successoribus comprehendit etiam legatarius, & singula-
res successores extraneos.
5. Emphyteosis seruans pacta, et promissa cadit ab omni iure suo.
6. Emphyteosis generaliter disponens de omnibus bonis suis non cen-
setur uoluisse comprehendere bona emphyteotica, nisi de illis
expressè mentionem faciat.
7. Concordia, & compositio inter commune Rauennae, & Clerum su-
per bonis emphyteoticis facta non nocet illis ecclesiis, quae illi
conuicti non interueniunt, neq; consenserunt.
8. Quamvis etiam quando ecclesia sibi per pactū aliter prouideret.
9. Et hoc non interpretanda. num. 14.
10. Concordia bona fide in ciuitate Rauennae. num. 15.
11. Super bonis ecclesie nec contrahi, nec pacisci potest, neq; illa pos-
sumus etiam interueniente alia solemnitate requisita, nisi
propter ea quae, et consensus rectoris, seu praelati ecclesie in-
teruenit.
12. Ratum per laicos si per bonis ecclesie factum est nullum.
13. Confirmatio in se ma communi solum id, quod erat, & quale erat,
et non quod addit.

12. Confirmatio Papae nunquam censetur validare statuta nulla, &
quae sunt contra libertatem ecclesie, et per quae iuri alteri qua-
sito preiudicaretur.
13. Emphyteota alienans absq; licentia, & requisitione domini dire-
cti cadit ab omni iure suo.
15. Appellatione dioecesis, seu bonorum positorum in dioecesi, territo-
rio, & districtu, in materia stricta non comprehenditur ciuitas,
nec bona in ea posita.
16. Beneficium, seu priuilegium damnum aliquod alterius continens
concessum respectu bonorum dioecesis ad bona posita in ciuitate
non extenditur.

E P I T O M E.

EMPHYTEOSIS ecclesiæ si stipulata sit, pro se, & fi-
liis, & liberis suis, & uno successore, cū pacto, q' con-
ductor non possit illam alicui pio loco relinquere, ad
hæredes extraneos transire non pōt, & si conductor
sine liberis decedens tria loca pia, & duos laicos hæ-
redes instituerit, emphyteosis ad ecclesiam est reuer-
sa, & deuoluta, nec dicti hæredes ad eam admittun-
tur, non obstante concordia inter cōmune, & clerū
Rauennae super bonis emphyteoticis facta.

CONSILIVM CVII.

Vis o instrumēto inuestitura per ecclesiā,
seu abbatīā sancti Ioannis Euangelistæ de
Rauenna de quadam domo facta do. Pe-
troantonio de confidatis, uisq; testamen-
to domini Petriantonij, in quo heredes instituit
fratres sancti Appollinaris, Moniales Corporis Chri-
sti, Montē Pictatis, Nicolaum de Neboletis, & Iaco-
bum de Anarano, quibus domū prædictam reliquit:
dubitatio est, an ea domus ad ecclesiā reuerſa, seu de-
uoluta dicatur, & omīssis hinc inde allegationibus,
videtur de iure concludendū esse, domū hanc ad ec-
clesiā esse reuerſam, & deuolutam, & primo t' qm cū
hac emphyteosis ecclesiastica fuerit stipulata, & con-
cessa pro se, filiis, & liberis suis, & uno successore, &
cum pacto, q' conductor illam non possit alicui pio
loco relinquere, de iure nō potuit transire, nisi ad de-
scendētes ipsius domini Petriantonij, & nō ad extra-
neos heredes, quia hæc est natura emphyteosis ecclē-
siastica, ad tradita per Alex. & alios doctores in l. etiā.
ff. solu. matr. & in l. quod dicitur, ibiq; Ioan. de Imo.
ff. de uerb. oblig. per Bart. in l. ut iurisiurandi. §. si libe-
ri. ff. de oper. liber. Abb. & alii in c. in præſentia. de pro-
batio. ubi Deci. hanc esse communem opinionem di-
cit, & habetur per Alex. post Bart. in l. si patroni. ff. ad
trebell. cum ergo dominus Petrusantonius absque fi-
liis, & liberis decesserit, domus prædicta ad eccle-
siā dicitur reuerſa, & deuoluta. Et quāuis fuerit con-
cessa etiā pro uno successore, & consequēter etiā pro
persōna extranea, ut extraneo relinqui possit, quia ap-
pellatione successoris in hac materia etiam hæres ex-
traneus cōprehēditur, ut uoluit Salic. in l. 2. col. 20. C.
de iure emphy. tamē ex quo fuit pro uno successore
concessa, nō potuit pluribus extraneis relinqui, nec
ad eam ex dispositione dicti emphyteotae plures suc-
cessores admitti potuerūt, prout ipse D. Petrusanto-
nius admitti debere noluit, atq; disposuit. ¶ Præterea
2. t' in emphyteosi ecclesiastica, quæ sui natura ad here-
des extraneos nō est transitoria, ut supra, ad hoc, ut hæ-
res extraneus etiā propter illud uerbū successorē ad-
mittatur, requiritur, q' fuerit concessa pro se, hæredi-
bus, & successoribus, quoniam ut illud uerbū succeſ-
soribus aliquid ultra uerbū hæredibus operetur, em-
phyteosis intelligitur concessa etiam pro hæredibus
extraneis, & ita loquitur Salic. in loco præallegato, &
habetur per Alexan. & Imo. in d. l. quod dicitur. in co-
lumna antepenult. sed in casu nostro emphyteosis
fuit

fuit cōceſſa ſimpliciter pro ſucceſſore, ergo debet intel-
ligi de illo ſucceſſore, qui ſim naturam emphyteo-
ſis admitti poteſt, & ſic de ſucceſſore, qui ſit de libe-
ris, & deſcendentibus, qm̄ uerba ſemper debent intel-
ligi ſecundum ſubiectā materiā. l. i. ſtipulatus. ff. de
uiliſis. & arg. tex. cum ibi nor. per Abbatem in ead. ex
tirpandas. de ſil. preſbyt. item ex quo fuit cōceſſa pro
ſe, filiis, & liberis, & ſucceſſore, debet intelligi conceſ-
3 sa pro illo ſucceſſore, qui ſit de liberis, ꝑ quoniam qua-
do emphyteofis ab eccleſia conceditur pro ſe, filiis,
& hæredibus, non admituntur filii, & deſcendentes,
niſi etiam ſint hæredes, ad ea, que habentur per Bart.
in d. l. ut iurifurandi. §. ſi liberi. per Imol. & Alex. in c. l.
quod dicitur. & in d. l. etiam. & per Alexan. in conſi.
4 q. col. 4. lib. 2. ¶ Rurfus ꝑ hoc, ut emphyteofis eccle-
ſiaſtica ad extraneos, uel ad legatarios extraneos ꝑꝑ
uerbum ſucceſſores tranſeat, requiritur, ꝑ fuerit con-
ceſſa pro ſe, & quibuſcuq; ſucceſſoribus, nam dicen-
do pro ſe, & hæredibus, & ſucceſſoribus ſolum com-
prehenduntur illi, qui eſſent hæredes vniuereſales etiā
extranci, ſed ad hoc, ut ſingularis quoque ſucceſſor,
ueluti legatarius, aut alius comprehendatur, requiri-
tur, quòd fuerit conceſſa pro ſe, & hæredibus, & qui-
buſcuq; ſucceſſoribus, ut noluit not. Alexan. in d. l.
quod dicitur colum. penulti. At in caſu noſtro em-
phyteofis fuit conceſſa ſimpliciter pro ſe, filiis, & li-
beris, & vno ſucceſſore, ergo non poteſt dici ita con-
ceſſa, ut ad extraneos hæredes, & minus ad legata-
rios, & ſingulares ſucceſſores tranſire poſſit.

¶ Adde, ꝑ ꝑ ut colligitur ex iis, que uoluit Bald. in l.
domum. ff. de rei uendic. quando emphyteota pacta,
& promiſſa in contractu non ſeruāt, cadit ab omni ui-
re ſuo : ſed hic dominus Petrus antoniūſ promiſſa nō
obſeruiuit, tum quia domum prædictā piis locis re-
liquit, tum quia quoad ipſam domum plures etiā ex-
traneos ſucceſſores fecit, ergo &c. Præterea aut uolu-
mus dicere, ꝑ per inſtitutionem heredum generali-
ter factam per hec uerba, in omnibus autem aliis ſuis
bonis mobilibus, & immobilibus, iuriſbus, & actioni-
bus, tam præſentibus, quam futuris, & tam propriis,
quam luellaris, & emphyteoticis ad ipſum teſtato-
rem quomodolibet ſpectantibus ſibi hæredes uniuer-
ſales inſtituit pleno iure &c. dicuntur dicti hæredes
etiā ad dictām domū uocati, & ꝑ teſtator de illa uo-
luerit diſponere, ut ad heredes ſuos tranſfiret, & tunc
ex hoc ipſe D. Petrus antoniūſ, cuiusq; hæredes à iure
ſuo cecidiſſe dicūtur, quia promiſſis, & pactis, de qui-
bus in inſtrumēto, contrahenerunt, per prædictā. Aut
uolumus dicere, ꝑ ꝑ ſub illa heredum inſtitutione, &
6 generali diſpoſitione, ut ſupra, facta, domus prædicta
non fit comprehenſa, cum de ea non fuerit ſpecialis
merito facta, nec ſub illis uerbis generalibus dicta do-
mus prohibita, ut ſupra, relinqui piis locis, & pluribus
ſucceſſoribus extraneis comprehendatur, ne domi-
nus Petrus antoniūſ cõſeatur in cõmiſſum, & delictū
cecidiſſe, prout in dubio debet fieri interpretatio ar-
gum. l. merito. ff. pro ſocio, item quia in dubio quis
nō cenſetur uelle diſponere, niſi de rebuſ, & iuriſbus,
de quibus poteſt de iure diſponere, ne in cõmiſſum
cadat, ut uolunt doc. per illum textum in l. ſi domus.
in fin. cum ſimilibus ibi allegatis. ff. de leg. r. & tunc
ſequetur, ꝑ domus illa, de qua teſtator in dubio non
cenſetur uelle diſponere, qa nō poterat, ſtantibus per
cum promiſſis, & conuetis, dicatur ad ipſam eccleſiā
dominam deuoluta, non autem tranſuiſſe ad hære-
des inſtitutos, ad quos teſtator noluit illam tranſire.

¶ Et prædictis non obſtat quadam concordia, que in
uolumine ſtatutorū Raueñne regiſtrata reperitur, &
que inter cõmune Rauennē ex una, & clerū Rauennē
ex alia facta fuit ſuper bonis, & rebuſ emphyteoticis,

henderent personas, & ecclesias, q̄ dictę concordie
interueniunt, seu consenserunt: sed Abbas, & Capi-
tulum dictę ecclesie illi nō interfuit, nec interesse po-
tuit, quantum reposit dictū monasterium nō erat in
curate Raunne, & bona dictę ecclesie ad dictū Ab-
batē, & conventū non pertinebant, ut probatū est in
proc. ergo &c. Preterea negatur, q̄ hęc cōcordia,
& cōpositio fuerit a Papa cōfirmata siue in forma cō-
muni siue in speciali: & licet reperitur quędā confir-
matio per quoddam breue apostolicum, tamen illa
ad huiusmodi cōcordiam nec ex uerbis generalibus,
nec ex specialibus extenditur. Rursus huiusmodi cō-
firmatio est in forma communi, & non facta ex certa
scientia de uerbo ad uerbum, quia in tali confirmatio-
ne non fidei specialis, & de uerbo ad uerbum men-
tio, prout fieri debet ad hoc, ut ex certa scientia fa-
cta diceretur ergo per huiusmodi confirmationē ni-
hil dicitur additū, sed solū id, quod erat, & quale erat,
& in terminis in quibus reperiebatur, censetur cō-
firmatum, nam qui sic confirmat, nihil addit, sed solū
de positō, scilicet, q̄ est, apponit, argumento l. heredes palam. §. si
etiam quędā post. ff. de testam. & eorum, quę habentur in rub.
angelus, & in c. l. & per totum. extra de confir. utili, uel inutili.
& per Alex. in cons. 39. lib. 4. & in cons. 18. lib. 6. qui
inter alia dicit, t̄ q̄ Papa per suam confirmationem
nec quā censetur uoluisse ualide statuta nulla, &
illa quę sunt q̄ libertatem ecclesie, & per quę iuri al-
terius preiudiciū fieret, & facit id, quod uoluit
Bald. in c. ueniens. col. penult. de iur. iuran. & Abb. in
c. uel. 19. ex predictis ergo inferitur, quod per illud
breue apostolicum non dicitur aliquid ius acquisitū
dicto communi, & hominibus Raunne ultra id, quod
in instrumento concordie cōtinebatur. Sed, ut supra
probatū, sub dicta concordia bona dictę ecclesie
sancti bonis Euangelistę non sunt cōprehensa, ergo
preterea sub uerbis dicti breuis, & capituli per
Papam concessi communi Raunne casus noster non cō-
prehenditur, prout in capitulo, & breui cōtinetur,
fuit concessum, q̄ illi qui a iure emphyteotico, uel li-
uellarum ecclesiastico ceciderunt, propterea quia ca-
nonis stipulis debitis non soluerunt, uel inuestitu-
re iurisdictionis formam concessionum non petierunt,
grauari non possunt nisi ad soluendū simplices pēso-
nas decet, & q̄ in sua possessione cōseruētur. Sed
in casu nostro, Petrus antonius propter aliud a iure
relinquitur, uidelicet, quia fecit q̄ pacta & cōuēta,
de quibus in instrumento concessionis sibi factę, re-
linquendo domū personis prohibitis, ut supra, uel sal-
te dicta domus dicitur ad ecclesiā deuoluta, atq; re-
ueria propter lineā finitā, ut ex p̄dictis colligitur: quo-
fit, ut tractus tanquā a dicto capitulo, seu breui apo-
stolico cōmissus dicatur in dispositione iuris commu-
nis remanere, argumento l. cōmodissime. ff. de libe-
rit. cōp̄sentia, & breui solū illa dictū
tur cōp̄sentia, q̄ per uerba expressa comprehendun-
tur, & non alia, argumento l. quicquid alstringendę.
ff. de uerb. oblig. Adde, q̄ concessio facta per Papam
super dictis bonis emphyteoticis, & liuellaris eccle-
siasticis ex pluribus fuit subreptitia saltē respectu do-
mini concessi dicto do. Petroantonio, dato, q̄ illa ē
sub dicta principis concessionē cōprehendi posset, ut
ex dicta latē in processu apparet, ergo quoad illā
domum nulla, & nullius momenti dici debet, per tex-
tū c. si in not. in c. super literis. de rescriptis. ¶ Cōside-
randū etiam, q̄ & si dicta cōcordia, & compositio
loci haberet ēt quoad bona dictę ecclesie sancti loā-
nis Euangelistę, tamen ex quo heredes, & successō-
res prelati domini Petriantonij inuestituram, & re-
nouationē non petierunt infra annū a die, quo dicta
bona fuerunt eis delata, ipso iure dicitur omni iure

suo priuati ex forma concessionis, & ex pacto, seu ca-
pitulo cōprehensio in instrumento cōcessionis factę
per dictā ecclesiā dicto do. Petroantonio. Preterea,
ut asseritur, ut p̄ prefati heredes do. Petriantonij, qui
dictā domū tenere non poterant, nisi iure emphyteo-
tico a dicta ecclesia, illā absq; licentia, & requisitione
domini directi, hoc est ecclesie alienauerūt, ergo ex
hoc dicuntur ab omni iure suo cecidisse, ut in c. po-
tuit. extra de loca. l. si. C. de iure emphy. & ubique per
glo. & doct. & per Paul. Cast. in cōl. 133. ¶ Vltimo ad
fauorē ecclesie S. Ioannis Euangelistę considerandū
est, q̄ prefata cōcordia, q̄ ad beneficiū ciuiū, & laico-
rū ciuitatis Raunne, & Comitatorū, & districtua-
lium eiusdem facta fuit, cōtinere dicitur p̄iudicium
ecclesiarum, & prelatorū, a quibus laici res ecclesia-
sticas in emphyteosim cōducunt, respectu eorum, q̄
ecclesie res suas in emphyteosim cōcedentes a iure
cōmuni habent, ut clarē ex pluribus in ipsa cōcordia
contentis colligi potest, & unicuiq; patere potest: &
ideo ex hoc infero, t̄ q̄ quoad ea, q̄ ad damnum eccle-
siarum tendunt, & ius ipsarum respiciunt, faciēda est
stricta interpretatio, tum quia sumus in contractibus
stricti iuris, argumento d. l. quicquid alstringendę. ff.
de uerb. oblig. tum quia sumus in exorbitantibus, ar-
gumento c. quę a iure. de regu. iur. in 6. & l. si uero. §.
de uiro. ibique Imol. ff. solu. matri. tum quia posito, q̄
hęc concordia beneficiū secularium cōtineat, tamē
ex quo illud cū aliquali p̄iudicio ecclesiarum conti-
net, faciēda est in ea stricta interpretatio, argumēto
c. super eo. cū ibi not. de offi. delega. Sciendum est ēt,
q̄ prefata concordia dicitur facta, & locum habere
quoad bona cōstituta in territorio, & districtu Rau-
ne, ut in d. instrumento concordie. in uers. itē q̄ be-
neficio dictę concordie, & c. cōtinetur. quibus stā-
tibus infero ad casum nostrū, t̄ q̄ cum dicta cōcordia
locū habeat, & dicatur facta quoad bona cōstituta in
territorio, & districtu Raunne, ea non habebit locū
quoad bona sita, & constituta in ipsa ciuitate Rau-
ne, quia in materia stricta appellatione diocesis, seu
bonorum positorum in diocesi, territorio, & distri-
ctu, non comprehenditur ciuitas, nec bona posita in
ciuitate, argumento c. Rodolphus. de rescrip. ubi Io.
de Imol. dicit, t̄ q̄ beneficiū, seu priuilegiū cōcessum
respectu bonorum diocesis non extenditur ad bona
in ciuitate posita, q̄n tale priuilegiū contineret odiū,
seu damnum aliquod alterius: sed domus, de qua agi-
tur, sita est in ciuitate Raunne, ergo sub dicta cōcor-
dia cōprehendi non dicitur. Appellatione enim di-
strictus, seu territorii sicut appellatione diocesis, in
materia stricta non continetur ciuitas, ad tradita per
Feli. in d. c. Rodolphus. in uer. districtus. in fi. uer. ac ēt.
in uer. territorio. Et hęc ad uictoriam dictę ecclesie
sancti Ioannis Euangelistę sufficiant. Laus Deo.

S V M M A E.

- 1 Ad emphyteosim, seu feudū pro se, et filijs masculis, et masculis nō
extantibus, pro feminis concessū, femina, quousq; aliquis ex ma-
sculis in inuestitura comprehensū superest, admitti non debent.
Et quando, & quomodo hoc uerum sit. num. 4.
- 2 Idem, quousq; aliquis de nominatis in inuestitura nomine pro-
prio superest.
- 3 Collectiuo nomine comprehensū non possunt, nisi extinctis omni-
bus nomine proprio nominatis, uenire.
Et quando, & quomodo hoc procedat. num. 11.
- 4 Feudum si fuerit a duobus collateralibus acceptum pro se, & filijs
masculis, & masculis non extantibus, pro feminis, decedente uno
ex illis superstitie eius filia femina, ac extantibus alijs collateralibus
masculis inuestitura cōprehensū, filia femina ad partē eius,
qui decessit, admittitur, exclusis alijs masculis collateralibus.
- 5 Idem in emphyteosi ecclesiastica.
- 6 Feudum sui natura ad feminas non pertinet.

8 Emphy-